

Evanjelium z 28. júna 2020
13. nedeľa všedného dňa - Rok A - Matúš 10, 37 - 42
*Komentár biblického učenca o. Fernanda Armelliniho nie je
revidovaný autorom*

37 Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden.

38 Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden. 39 Kto položí svoj život za seba, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho. 40 Kto prijíma vás, prijíma mňa, a kto prijíma mňa, prijíma toho, ktorý ma poslal. 41 Kto prijme proroka, lebo je prorok, dostane odmenu proroka, a kto prijme spravodlivého, lebo je spravodlivý, dostane odmenu spravodlivého. 42 Ten, kto dáva piť čo len jeden pohár čerstvej vody jednému z týchto maličkých, lebo je učeník, veru, hovorím vám, nestratí svoju odmenu."

Všetkým prajem peknú nedeľu. Dnes nám liturgia ponúka poslednú časť reči, ktorú Ježiš adresoval svojim učeníkom, keď ich poslal ohlásiť, že Božie kráľovstvo prišlo na svet, a povedal im: nečakajte triumfálne privítanie, pretože posolstvo, ktoré znepokojí tých, ktorí majú vo svete moc, moc politickú aj náboženskú), pretože posolstvo, ktoré pridá.... zahodí všetko, čo povedali.

Buďte opatrní a nebuďte prekvapení, že tieto mocnosti sveta reagujú aj násilím. Na záver vyslovil proroctvo:.... neverte, že som prišiel priniesť na zem pokoj, neprišiel som priniesť pokoj, ale meč, prišiel som oddeliť človeka od jeho otca, dcéru od jej matky, nevestu od jej svokry a nepriateľmi človeka budú tí, ktorí sú z jeho vlastného domu.

Sú to trochu záhadné slová..... čo tým Ježiš myslel..... určite neprišiel viesť vojny a križiacke výpravy.... jeho posolstvo poznáme veľmi dobre, vždy odmietal násilie.

Spomeňte si, čo povedal Petrovi, keď pomýšľal na to, že sa uchýli k meču: Odlož svoj meč, nie mečom budeš nový svet.

Vyhlásil: Blahoslavení tvorcovia pokoja, povedal aj učeníkom: "Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, ktorí vás nenávidia, aby ste boli ako váš otec, ktorý je na nebesiach".

Čo je to za meč..... je jednoznačne obraz.... a už ho zamestnal..... Simeon pri oslovení Ježišovej matky jej povedal.... aj tebe, tvoju dušu prenikne meč, v tej chvíli Ježišova matka predstavovala Izrael, ktorý bude rozdelený mečom.

Posolstvo, ktoré Ježiš uviedol do sveta, spôsobí v Izraeli rozdelenie. Simeon to už predpovedal.

Ježiš v skutočnosti narážal na rozdelenia, konflikty, ktoré jeho posolstvo nevyhnutne spôsobí aj v rodinách.

Keď Matúš písal svoje evanjelium,... tieto rozpory sa v Izraeli dramaticky prejavili.

Práve v tých rokoch sa zavŕšil rozkol medzi kresťanskou a farizejskou komunitou, ktorý sa dodnes nepodarilo zaceliť.....

Farizejskí rabíni práve v tých rokoch vyhlásili exkomunikáciu proti "Miniim". , heretici..... boli títo heretici, ktorí sa vzdali svojho prívrženia ku Kristovi.

Ježišovi učeníci sa nazývali "nozrim" a aj dnes sú v učení "nazaréni" kresťania. Kresťania potom boli exkomunikovaní ...vyhnaní zo synagóg...nemohol si byť Židom je kresťanom ...Nie!...musel si si vybrať.... sú nezlučiteľné...rabíni povedali,...je to čas', keď

v 18 požehnaniach bolo zavedené... požehnanie "birkat aminin"... ktoré je kliatbou proti "Miniim" proti heretikom, je 12. z požehnaní (Beracat).

Tí, ktorí sa pridali ku Kristovi, čelili veľmi bolestivým následkom, boli považovaní za odpadlíkov a ako takí boli zavrnutí svojimi rodinami.

Aby sme si to vedeli predstaviť, mohli by sme si dnes predstaviť, čo by sa stalo s moslimom, ktorý by chcel zmeniť vierovyznanie, zrejme by to malo následky, pretože rodina by ho považovala za niekoho, kto opustil tradíciu.

V tom čase sa tí, ktorí sa stali kresťanmi.... zo dňa na deň ocitli vo veľmi bolestivom stave, a to nielen z citového hľadiska, ale aj zo sociálneho, ekonomického, stratili všetky istoty, ktoré im zabezpečila rodina.....ich dcéra už nemala žiadne práva, dokonca ani na dedičstvo.

V tomto dramatickom kontexte Matúš pripomína kresťanom svojich spoločenstiev....slová Majstra. Počúvajte

37 Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden.

Títo ľudia, ktorých rodiny odsunuli na okraj spoločnosti, trpia. Čo by sme urobili?

Myslím, že by sme sa k nim prihovoriť mohli sladkými slovami, minimalizovali by sme..... by sme povedali, uvidíte, že sa to prekombinuje, nájde sa kompromis.....

Ježiš... Nie! Ježiš je ako vždy... veľmi radikálny.

Tu predkladá veľmi tvrdé požiadavky a sprevádza ich prísny vyhlásením:.... "Ak neprijmeš moju ponuku na život... nie si ma hodný!"

Žiadny rabín nikdy nehovoril tak, že mu Židia jedného dňa povedali:... ale za koho sa vydávaš?

Pozrime sa na jeho požiadavky.

Prvýkrát..., deťom: "kto miluje otca alebo matku viac ako mňa..... nie je ma hoden"

Nehovorí, že, syn by nemal milovať svojich rodičov.

Pripomeňme si, že jedného dňa v diskusii s farizejmi povedal:.. ste pokrytci, lebo.....

zrušiť Božie prikázanie, ktoré hovorí: pomáhať svojim rodičom,.....voi s vašimi tradíciami,... ale ak sa tieto dve lásky dostanú do konfliktu,, je tu nedorozumenie..... kto má byť vybraný.

Ježiš je veľmi radikálny.

Ak miluješ otca alebo matku viac ako mňa... nie si ma hoden.

Druhá prosba:... je adresovaná rodičom: "...kto miluje svojho syna, svoju dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden", opäť nehovorí, že rodičia nemajú milovať svoje deti... rodina je posvätná, je chcená Bohom a láska, ktorá spája členov rodiny, je prirodzená a nádherná, požehnaná Pánom, ostatné je láska, ktorá,... sa vyznačuje bezodplatnosťou.

V rodine sa služby nevyčísľujú a neplatí sa za ne, všetko sa robí preto, aby bol ten druhý spokojný... bezodplatnosť je nádherná láska,... kde vzniká problém? je, že keď sa rodí nová rodina, je potrebné sa od nej odpútať.

Pripomeňme si, čo hovorí kniha Genezis:... muž opustí svojho otca i matku a príľne k svojej žene.

Od tohto momentu to neznamená, že ten, kto sa ožení, sa zriekne svojej pôvodnej rodiny, ale referenčným bodom pre všetky rozhodnutia už nie je otec alebo matka, ale ženích a nevesta, a toto odpútanie sa od rodičov je nevyhnutné.

Ak sa to neuskutoční.... život... sa zastaví, nezrodí sa nová rodina, vieme, koľko problémov vzniká, keď sa na toto odlúčenie nemyslí a keď sa buď ženích, alebo nevesta naďalej odvolávajú na svojich rodičov.

V našej krajine sa hovorí, že keď sa dvaja ľudia vezmú, musia ísť bývať do domu, z ktorého nie je vidieť dym z cesty, z domu ich rodičov.

Ježiš nevyzýva učeníka, aby zabudol na prirodzenú rodinu alebo ju zanedbával, ale navrhuje mu, aby teraz vstúpil do inej rodiny.

Ďalšou rodinou je rodina.... Pamätáme si, že aj Ježiš sa v Nazarete oddelil od svojej rodiny, keď odišiel z Nazareta do Kafarnauma a jeho rodina sa ho snažila dostať späť a... čo povedal Ježiš?... povedal"... kto je môj otec, kto

to sú moji bratia" a obrátil svoj pohľad na ľudí okolo seba a povedal: "tu je moja matka a tu sú moji bratia, to sú tí, ktorí počúvajú Božie slovo a uskutočňujú ho". Toto je nová rodina.

Láska k prirodzenej rodine nemôže byť prekážkou vstupu do tejto novej rodiny, do rodiny, kde už nie sú rozdiely medzi rasami, kultúrami, kde nie sú otcovia, ale anjeli, kde sú všetci bratia, kde je každý človek.... Božím dieťaťom.

Toto je nová rodina, ktorú navrhuje Ježiš a.... ak sa stará rodina, prirodzená rodina, dostane do konfliktu s touto novou rodinou..... Ježiš hovorí:... musíš sa rozhodnúť... chápeme teda, čo to znamená, aj to, že: "nie je ma hoden", je vyjadrením milenca, ktorý chce zapojiť milovaného do exkluzívneho vzťahu.

Ak milovaná neprijme jeho životnú ponuku, pretože ju považuje za príliš vysokú, príliš náročnú, mladý muž jej povie: "Nie si ma hodná", a každý ide svojou cestou.

Ježiš je žiarlivý milenec, nepripúšťa kompromisy, neakceptuje, že existujú milenci, ktorí odvracajú jeho srdce od jeho lásky, chce ju čistú a nerozdelenú.

Boh Starého zákona sa tiež predstavuje rovnakým spôsobom, ako Boh žiarlivý.

Pohanskí bohovia neboli žiarliví... Zeus prijímal obety svojich ctiteľov, ale ak neskôr niekto išiel obetovať Apolónovi na Dionýza, Diovi to nevadilo. Boh Izraela. Nie, on je jediný Boh, ktorý chce výlučnú lásku: on je referenčným bodom všetkých scén.

Prvé z prikázaní: Nebudeš mať iných bohov predom mnou, lebo ja, Pán, tvoj Boh, som žiarlivý Boh.

Koľkokrát sa v Starom zákone vyskytuje Boh, ktorý hovorí: "Elì el canà".

Ja som žiarlivý Boh a Ježiš reprodukuje práve túto tvár žiarlivého Boha, to znamená, že ktokoľvek sa s ním stretne, zmení referenčný bod všetkých svojich rozhodnutí.

Nič a nikto sa pred ním nemôže postaviť... keď vstúpi do srdca človeka, chce obsadiť celé srdce.

Čo to pre nás dnes znamená, priľnúť ku Kristovi, znamená, že..... nič a nikto nemôže zabrániť tomuto zapojeniu lásky.

A teraz si vypočujme tretiu Ježišovú prosbu:

38 Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden.

39 Kto si odoprel život pre seba, stratí ho, a kto stratil svoj život pre mňa, nájde ho.

Čo tým Ježiš myslí?

"... Ak ma chcete byť hodní, musíte vziať kríž.

. Myslím, že najčastejším výkladom je ten, ktorý často počúvame najmä od ľudí, ktorí sú trochu starší,... ktorí majú nejaké bolesti,... aj Ježiš niesol svoj kríž,..... aj ja sa zmierujem s tým, že budem trpezlivo znášať kríže, ktoré ma postihli.

Niekedy sa dokonca hovorí, že tieto kríže posielala Boh.

Tento výklad je zavádzajúci, nepravdivý....., o ktorom kríži Ježiš hovorí?....., pretože súženia, choroby, smútky, nešťastia,... skôr či neskôr každého trochu potrápia a nebolo potrebné, aby Boží syn prišiel z neba a povedal nám, že ich treba znášať trpezlivo, stačilo mať len trochu zdravého rozumu, aby sme to pochopili.

Je to iný kríž, o ktorom hovorí Ježiš, je to kríž, ktorý vzal....

Čo bol ten kríž?..... kríža bola šibenica,ktorá bola horizontálnou osou, ktorú odsúdenec pri okamih odsúdenia mu naložili na plec a potom..... ho odvedli na miesto popravy..... kto ho niesol, prešiel medzi ľuďmi,.... a bol považovaný za prekliateho od Bohaa odmietol všetky ľudia..... všetci označili za neúspešného.

Ako je možné, že náboženský a politický vodcovia chceli odsúdiť Ježiša na mučenie na kríži, čo bol najhanebnejší spôsob.... bolo to, čo bolo vyhradené,.. pre rozvracačov zavedeného poriadku, politický poriadok.

Aj náboženský vodcovia ho chceli ukrižovať, t. j. považovaliza neslávnu, rozvratnú náboženskú a politickú inštitúciu.

Judaisti verili, že ich požehnal Boh, ktorý?

Bohatí, dobre situovaní, úspešní boli tí, ktorí dostali

Pánovo požehnanie.....chudobní, postihnutí nešťastím,... boli považovaní za prekliatych.....

Keďže Ježiš prijal tento kríž.....mohol sa mu vyhnúť..... len pokiaľ sa mu nepodarilo

povedal, čo povedal,..... nepredložil návrh nového sveta,... nie prevrátil hodnoty tohto sveta naruby,neprišiel, aby nám povedal o Bohu s tvárou, úplne odlišnou od

čo hlásalo náboženstvo. Nechali by ho na pokoji.....

On.... prijal kríž, prijal, že ho mocnosti tohto sveta považujú za prekliateho..... kríže nosili otroci

..... a všimli sme si, že Ježiš nehovorí, že

kríže, ktoré sa vám stane, hovorí:... že musíte urobiť..... vedomé rozhodnutie prijať tento návrh robí vy..... svoj návrh kríža, naznačuje voľbu toho, kto sa považuje za otroka, a nie za pána.... toho, kto sa rozhodol nepatriť sám sebe.

Otrok závisel od vôle pána.... Ježiš hovorí:... musíte sa rozhodnúť - ak chcete byť hodní mňa - byť otrokom.... byť tým, kto je v očiach tohto sveta považovaný za zlyhanie..... byť tým, kto, nie je pánom, ale sluhom, ktorému, každý môže dať príkazy.... každý môže slúžiť. Kto sú títo majstri?

Sú to vaši bratia, kedykoľvek.... vás potrebujú.... Musíte sa nazývať ich služobníkmi, čo to znamená, prijať kríž, ktorý prijal Ježiš, rozhodnutie byť otrokom, služobníkom všetkých.

Potom by som povedal, že namiesto slova cross.... stačí dať slovo Love.... a všetko bude jasné.

Vieme, že tieto slová znejú zle v kultúre našej doby, kde sa verí, že

človek je naplnený vtedy, keď sa dokáže presadiť a v prípade potreby sa dokáže presadiť aj... premôcť, dokonca rozdrviť iných.

Ježiš navrhuje opačnú realizáciu..... je úspešný muž, ktorý celý svoj život venuje starostlivosti o potreby svojho brata.

V poslednej časti reči sa Ježiš obracia na tých, ktorí prijali kríž a..... sú to sladké, utešujúce slová, počúvajte:

40 Kto prijíma vás, prijíma mňa, a kto prijíma mňa, prijíma toho, ktorý ma poslal. 41 Kto víta jedného

proroka, pretože je prorokom, dostane odmenu proroka, a kto prijme spravodlivého, pretože je spravodlivým, dostane odmenu spravodlivého. 42 Kto dá piť čo len jeden pohár čerstvej vody jednému z týchto maličkých, lebo je učeník, veru, hovorím vám, nestratí svoju odmenu.

V poslednej časti reči Ježiš hovorí o ľuďoch, ktorých treba prijať, a prví, ktorých treba prijať, ste vy... kto vás prijíma, prijíma mňa a vy... ste ma hodní, lebo ste sa rozhodli prijať kríž, to znamená rozhodnutie, ktoré som urobil ja, aby som sa rozhodol pre svoj život.

.... Ty teraz ideš do sveta a vteľuješ tento životný návrh... kto prijíma teba, prijíma mňa... veľkú dôveru, ktorú nám Ježiš dal, lebo nás považuje za hodných jeho.

Samozrejme nie, ak sa predstavíme ako jeho učeníci, pretože praktizujeme nejakú zbožnosť... to nie sú zlé veci, ale okrajové,..... ale ak sa predstavíme ako jeho hodní ľudia, ktorí dávajú život:.... Ten, kto nás prijíma, prijíma svoju ponuku lásky.

Druhý: príjem.

Kto prijíma proroka, pretože je prorokom, dostane odmenu proroka.

Boh hovorí prostredníctvom prorokov, nemôžete počuť jeho hlas z neba, so zázrakmi... Nie, jasné? Božie myšlienky nám oznamujú bratia, ktorí sú citlivejší ako ostatní na Pánovu myšlienku, a keď do sveta vnášajú Božiu myšlienku,... je to v rozpore so zdravým rozumom... so spôsobom uvažovania každého....

Sú to proroci, ktorí nám navrhujú, návrhy humanizácie života, tí, ktorí prichádzajú z neba, vieme,...dobré., je potrebné, aby niekto aj dnes, kto hovorí ľuďom, že, jarmok márností, v ktorom sa pohybujú..... je v úpadku, že modly, na ktoré stavia svoj život..... pozor...pretože nakoniec vás zradia. Hromadíte peniaze, ale potom ich tu necháte..... budujete svoj život na autentických hodnotách, nuž, tieto pripomienky robia proroci,... tí, ktorí sú citliví na Božie myšlienky..... tí, ktorých Boh používa, aby svetu sprostredkovali jeho slovo.

Ako privítame týchto prorokov?

On ich víta.....ktorý najprv víta posolstvo, potom... víta proroka, ktorý dáva morálnu podporu prorokovi.

Prorok, pretože je vždy nepohodlný.... pretože nerozumie, ako ľudia bežne rozumejú, a často sú títo proroci, odsunutí na okraj, proti... najmä. tým, ktorí sú pri moci, tým, ktorí chcú zachovať to, čo sa vždy robilo..... sú to vždy novátori, proroci. No potrebujú podporu tých, ktorí chápu, že ich slovo pochádza z neba.

Proroci sú často marginalizovaní slovami:... áno... hovoria dobré veci, ale musíte byť opatrní, musíte rešpektovať tradície, jednoduchých ľudí, ktorí sú pripútaní k tomu, čo ste vždy robili..... a tak zabrániť zavádzaniu novôt.

evanjelia.

Tu prijatie prorokov znamená:... aj keď nie som prorok, ale hovorím, že je to pravda... to, čo ten človek, ten môj brat, hovorí, pochádza od Boha, a je tu tretie prijatie proroka, to, ktoré sme počuli v prvom čítaní:... má pomôcť, aj konkrétne, tomu, kto toto poslanie vykonáva,... toľkokrát to potrebuje,... a odmenou je čo?.... bude mať rovnakú odmenu ako prorok, to znamená:... ty, aj keď nie si prorok, ale, dávaš túto podporu prorokovi.... spolupracuješ na jeho misii.

Si súčasťou misie, ktorú vykonáva, aj ty budeš... staviťom toho nového sveta, ktorý pochádza z posolstva ohláseného prorokom, potom

Tretie privítanie: Kto víta spravodlivého, lebo je spravodlivý...., dostane odmenu spravodlivého. Prorok je ten, kto ohlasuje posolstvo z neba slovom. Kto je spravodlivý?

Ste spravodliví, pokiaľ svojím životom,..... svojím životom hovoríte posolstvo, ktoré pochádza od Boha, spravodlivý nemusí byť ten, kto k vám hovorí slovami, ale hovorí k vám svojím životom... stelesňuje slovo, ktoré pochádza z neba.

Všetci si pamätáme, čo povedal svätý František svojim bratom: ... "vždy hlásajte evanjelium, ak treba, aj slovom" Mal na mysli hlásanie životom.

Ten, kto prijíma spravodlivého, pretože je spravodlivý, dostane odmenu spravodlivého.... Prijať ho znamená prispôbiť sa jeho návrhu života.

Ježišova **posledná** prosba: "Kto dá napiť, hoci len jeden pohár čerstvej vody, jednému z týchto maličkých, lebo je učeník, - učeník je vždy maličký, lebo pri je niekedy takmer neviditeľná a podať pohár vody v semitskej kultúre znamená privítať domov,..... pohár čerstvej vody pre žiaka je najjednoduchším prejavom lásky. - Tu to nezostane bez odmeny."

Čo to znamená?

Akákoľvek podpora, ktorú poskytnete žiakovi, pretože je žiakom, toto gesto, ktoré urobíte.....bude mať pozitívny výsledok, aj keď je malý, tým, že podporíte učeníka, pretože je učeníkom.....budete, aj keď len malou časťou, budovateľom nového sveta..... každé gesto podpory pre učeníka bude mať pozitívny význam v Božích dejinách.

Ešte raz všetkým prajem peknú nedeľu a dobrý týždeň.